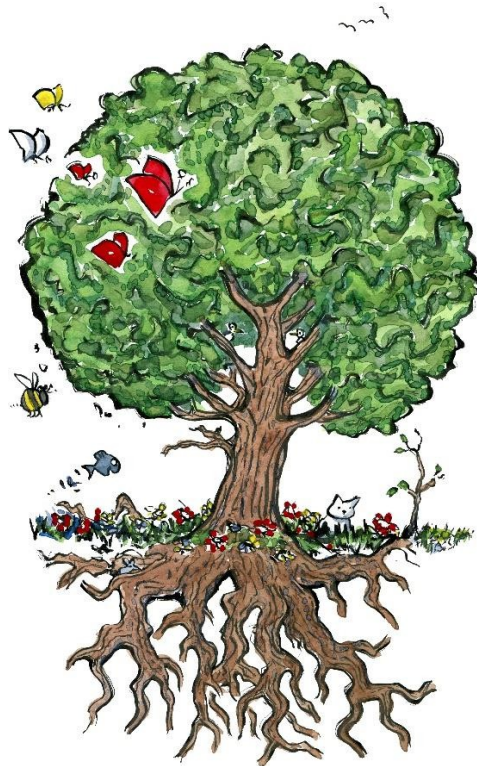

Recoverystrategi 2

2024 – 2027

Psykiatrien Region Sjælland
– en recoveryorienteret organisation

Forord

Recovery betyder at komme sig, og psykiatriens rolle i den proces er afgørende for de mennesker, der behandles i psykiatrien. Derfor har vi i Psykiatrien Region Sjælland i 3½ år arbejdet målrettet med at blive mere recoveryorienterede.

Recoverystrategi 2 er en engageret og optimistisk 2'er, der står solidt på skuldrene af det arbejde og de fremskridt, vi allerede har opnået med Recoverystrategi 1.

Undervejs i vores arbejde med recovery har der været væsentlig politisk opmærksomhed på psykiatriområdet. 10-årsplanen for psykiatrien er kommet til, og med vores hidtidige fokus på recovery har vi allerede bygget fundamentet til, at 10-års-planens mål kan nås. I vores psykiatriske kliniske praksis er recovery det grundlæggende mål med alle indsatser for mennesker med psykisk sygdom.

Med Recoverystrategi 2 bygger vi videre på version 1 med fokus på meningsfulde, lige-værdige samarbejder, med afstigmatisering, og med sammenhængende tilbud, der passer til livet for det enkelte menneske med psykisk lidelse. Sådan fungerer et recoveryorienteret forbedringspsykiatrihus: En organisation, der udvikler og forbedrer sig recoveryorienteret med blik for psykiatriens mangeårige ledestjerne: "Mennesker og muligheder – en psykiatri med relationer".

I Region Sjælland fortæller vores motto, at vi er til for dig. Med Recoverystrategi 2 understreger vi, at det er det, vi er, og det vi vil være. Derfor er vi glade og forventningsfulde i forhold til den kommende udvikling af Psykiatrien Region Sjælland med recovery som det afgørende fundament for arbejdet i vores organisation.

God læselyst

Kresten Dørup
Psykiatridirektør

Tina Boel
Formand for Social- og Psykiatriudvalget

Indhold

Indledning	4
Recoverystrategi 2 – de fem temaer	5
TEMA 1: Behandling er et samarbejde.....	6
TEMA 2: Sammenhæng i livet.....	7
TEMA 3: Vi ved, at man kan komme sig	8
TEMA 4: Alle skal vide mere om recovery.....	9
TEMA 5: Recovery er rammen for vores organisations udvikling.....	10

Indledning

'At komme sig' er at leve et tilfredsstillende, håbefuldt og bidragende liv i gensidighed med andre – det, der med et enkelt ord betegnes *recovery*. Recovery er derfor det grundlæggende mål for arbejdet i Psykiatrien.

Samtidig med at recovery er et **mål** om at komme sig efter lidelse, betegner recovery-begrebet også **processen** med at komme sig. Samarbejdet med personalet i Psykiatrien kan være afgørende i den proces, og det er vigtigt, at det foregår *ligeværdigt* mellem to eksperter, patienten selv og fagpersonen. Samarbejdet skal i lige så høj grad have fokus på *diagnosticering og afhjælpning af symptomer* som på *ressourcer og vejen til det ønskede liv*.

Med **CHIME** ved vi, at for at leve et tilfredsstillende, håbefuldt, bidragende liv i gensidighed med andre, skal man *opleve*

 = Forbundethed (**C**onnectedsness)

 = **H**åb & fremtidsoptimisme

 = **I**dentitet – en positiv identitet

 = **M**eningsfuldhed

 = **E**mpowerment

Hele Psykiatriens kæde af kerneopgaver bestående af diagnosticering, pleje, behandling, rehabilitering og forebyggelse skal have som mål, at patienten oplever at komme sig. Forskning i recovery fastslog tilbage i 2011, at CHIME er at betragte som byggestenene i, at man kommer sig. For at skabe den ønskede organisations forandring skal CHIME-elementerne ind i hele kæden af kerneopgaver.

Visionen for vores organisations udvikling lyder derfor:

Recovery er et samlende mål for arbejdet i Psykiatrien Region Sjælland.

Mennesker, der kommer i kontakt med os, skal opleve at indgå i recoveryunderstøttende samarbejder, hvor der er fokus på, at de kommer til at leve tilfredsstillende og håbefulde liv.

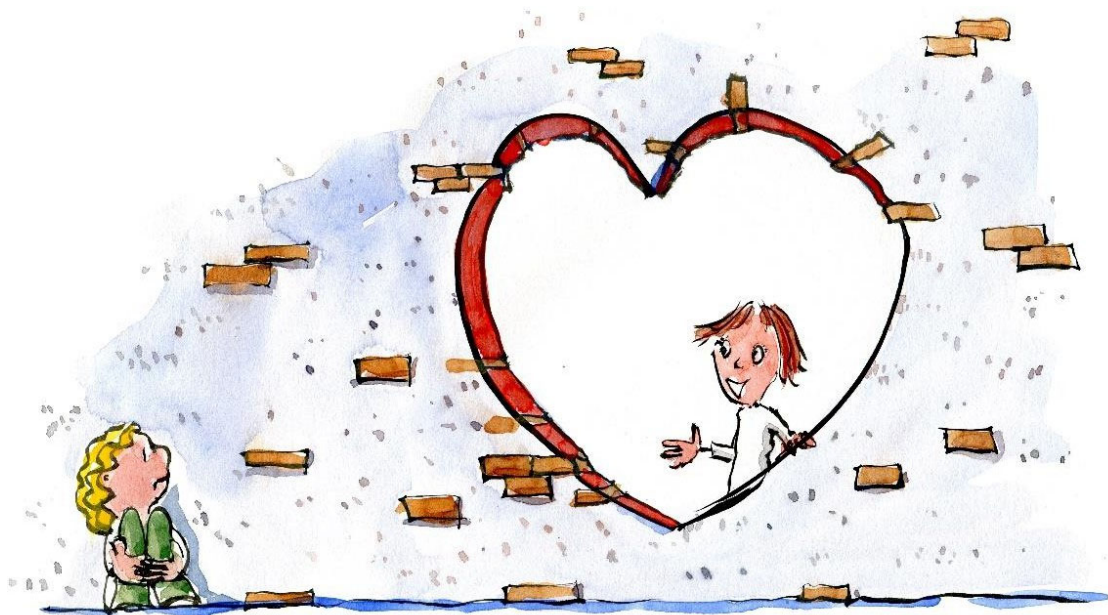
For at nå denne vision er en arbejdsgruppe bestående af brugere, pårørende og fagspecialister samt ledere fra alle dele af Psykiatrien nået frem til 5 temaer, som skal føre til varige recoveryorienterede forandringer. Under hvert tema sætter vi mål for, hvad vi vil opnå, samtidig med at strategien har det helt overordnede mål:

Når patienterne afslutter deres samarbejde med os, skal de opleve at være kommet nærmere at leve det liv, der for dem er et *tilfredsstillende, håbefuldt, bidragende og gensidigt liv sammen med andre*.

Recoverystrategi 2 – de fem temaer

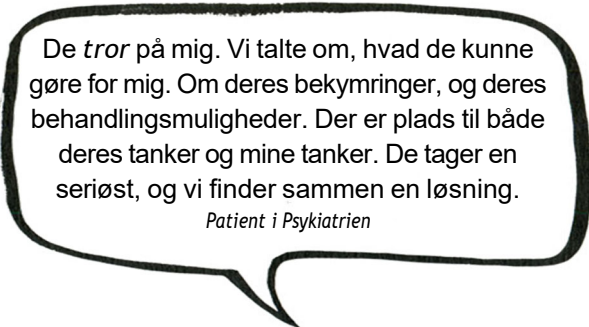
- Behandling er et samarbejde
- Sammenhæng i livet
- Vi ved, at man kan komme sig
- Alle skal vide mere om recovery
- Recovery er rammen for vores organisations udvikling

På de følgende sider udfoldes hvert tema.

TEMA 1: Behandling er et samarbejde

Recoveryprocessen er unik og social. Det betyder, at for at komme sig skal der arbejdes med netop det liv og den situation, den enkelte står i, både hvad angår lidelse og de sociale samt materielle vilkår. I et recovery-orienteret samarbejde fokuserer alle på patientens ønskede liv, og det betyder, at alle medarbejdere i Psykiatrien:

De tror på mig. Vi talte om, hvad de kunne gøre for mig. Om deres bekymringer, og deres behandlingsmuligheder. Der er plads til både deres tanker og mine tanker. De tager en seriøst, og vi finder sammen en løsning.

Patient i Psykiatrien

- Samarbejder med patienten og pårørende om at behandle symptomer, så de ikke hindrer patienten i at leve et tilfredsstillende, håbefuldt, bidragende og gensidigt liv sammen med andre.
- Samarbejder med patienten og pårørende om patientens styrker og ressourcer samt sociale og materielle vilkår og muligheder, så patienten kommer sit ønskede liv nærmere.

Vi arbejder helhedsorienteret og øver os fortsat i at blive bedre til at diagnosticere, pleje, behandle, rehabiliter og forebygge på en opbyggende og understøttende måde ud fra faglig viden, hvor recovery indgår i sprog og handling.

Patienten er den naturlige første-stemme i drøftelserne om eget forløb, og om hvem der er relevante samarbejdspartnere. Vi fokuserer på, at samarbejdet opleves meningsfuldt og relevant af patienten, og at patienten oplever sig imødekommet og har indflydelse.

Arbejdet med at samarbejde recoveryorienteret om behandlingen vedrører derfor både det, medarbejderne inviterer patienter og pårørende til at samarbejde om, og måden som medarbejderne samarbejder med patienter og pårørende.

Målet for dette tema er derfor:

Strategimål 1: Patienterne og evt. pårørende oplever et trygt, tillidsfuldt og meningsfuldt samarbejde om at komme nærmere at leve et tilfredsstillende, håbefuldt, bidragende liv i gensidighed med andre, herunder at medarbejderne inddrager CHIME-elementerne i kontakten med patienten.

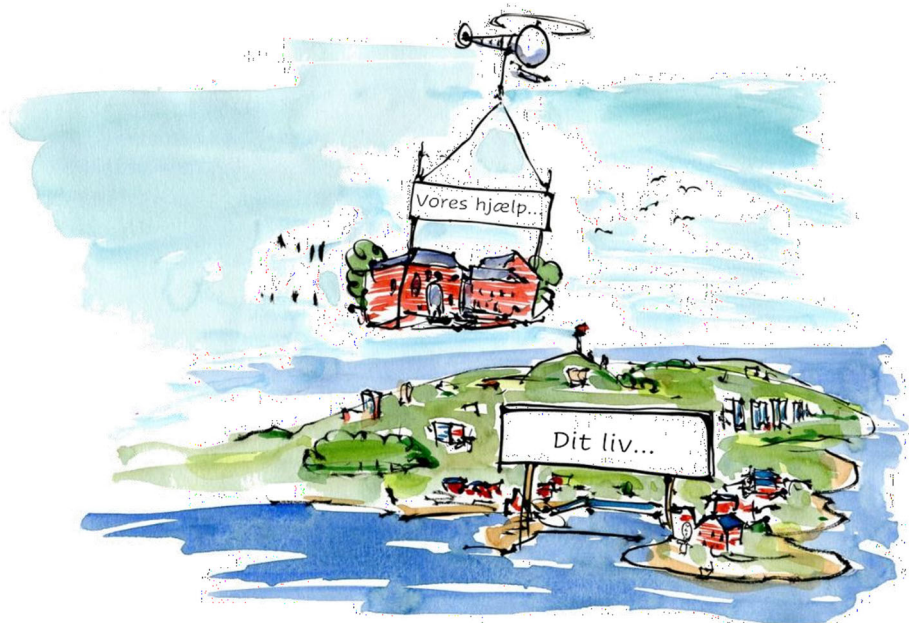
TEMA 2: Sammenhæng i livet

Når et menneske træder ind i Psykiatrien og bliver patient hos os, inddrages vi i hans eller hendes liv, ikke omvendt. Ofte er mange andre også en del af patientens liv – både fagpersoner og dem, der er i vedkommendes private netværk. Med temaet *Sammenhæng i livet* arbejder vi for at skabe sammenhæng i patientens forløb inden for Psykiatrien og til patientens liv uden for Psykiatrien. Derfor:

- Overgange skal være meningsfulde: Vi tænker overgange bredt set, fx fra hjem til indlæggelse og at komme hjem igen; fra sengeafsnit til ambulantly behandling, fra børne- og ungdomspsykiatri til voksenpsykiatri, eller i at være patient og samtidig få støtte i fx det kommunale system. I alle led vil vi have som mål, at der skal være glidende overgange.
- Der skal være sammenhæng til hverdagslivet: Hvad vi arbejder på sammen med patienten, skal kunne føre til varige og meningsfulde, positive forandringer i hverdagen. Derfor vil vi i ethvert forløb kontinuerligt invitere til samarbejde med fx kommuner, civilsamfundet og pårørende.

Målet for dette tema er derfor:

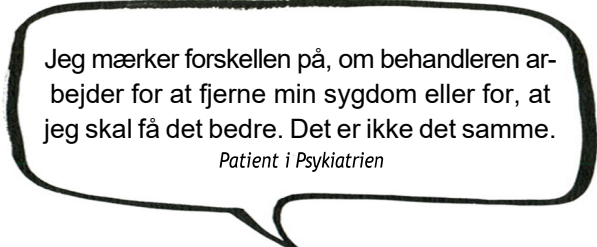
Strategimål 2: Patienterne oplever et sammenhængende forløb, der muliggør, at de kan leve et tilfredsstillende liv med fx deres pårørende, job, fritidsliv og i civilsamfundet.

TEMA 3: Vi ved, at man kan komme sig

I Psykiatrien Region Sjælland ved vi fra forskning, livsfortællinger og erfaringer, at bedring og positive forandringer sker. Samtidig ved vi også, at der knyttes mange fordomme til psykiatriske diagnoser, og at patienter oplever stigmatisering. Det kan være i samfundet, hvor patienters muligheder for at tage del i samfundslivet hindres.

Det kan også være, hvis medarbejdere ser *diagnosen*, frem for *mennesket*. Det kan være i antagelser om, at man handler, tænker og føler på en bestemt måde, når man har en given diagnose. Det sker i Psykiatrien. Det viser forskning og erfaringer fra vores egen organisation.

Jeg mærker forskellen på, om behandleren arbejder for at fjerne min sygdom eller for, at jeg skal få det bedre. Det er ikke det samme.

Patient i Psykiatrien

At blive mødt med fordomme kan føre til selvstigmatisering, som kan føre til, at man fx trækker sig fra fællesskaber, ikke forfølger drømme og mister empowerment. Altså påvirkes negativt på flere CHIME-elementer. Stigmatisering hindrer derfor recovery.

Sproget – både det talte og kropssproget – er en nøgle til at imødegå stigmatisering i mødet mellem mennesker. Derfor:

- Alle medarbejdere skal vide, tro på og formidle, at man kan komme sig fra psykisk lidelse.
- Vi skal have patientens styrker og ressourcer som afsæt for samtaler med og om patienterne, så fordomme ikke former vores kommunikation, hverken internt eller i det tværsektorielle samarbejde.

Målet for dette tema er derfor:

Strategimål 3: Patienterne oplever at blive mødt håbefuldt og recoveryorienteret i både sprog og handling fra alle medarbejdere i Psykiatrien.

TEMA 4: Alle skal vide mere om recovery

En forudsætning for, at alle medarbejdere kan etablere recoveryorienterede samarbejder med patienter og pårørende er, at personale, patienter og pårørende ved, hvad recovery er og indebærer.

Bevæger man sig her i 2024 gennem enhederne i Psykiatrien Region Sjælland, ser man mange flere tegn på en mere recoveryorienteret praksis, end man gjorde i 2019. Trods stor udvikling er det dog også tydeligt, at indsigt i og praksis i arbejdet med recovery er forskelligt i forhold til afdelinger såvel som faggrupper i Psykiatrien.

Mange patienter og pårørende har ikke tilstrækkelig viden om recovery. For at de og vi kan samarbejde optimalt, er det vigtigt, at de også har viden om, hvad recovery er, og hvad der generelt fremmer processen. På den måde kan vi sammen udarbejde gode forløb, der er tilpasset den enkelte.

Derfor skal:

- Alle faggrupper have mere viden om recovery og om CHIME-elementerne og træning i at arbejde recoveryorienteret.
- Patienter og pårørende tilbydes viden om, hvad recovery er, hvad der kan fremme recovery, og hvad de kan forvente i et recoveryorienteret samarbejde med Psykiatrien.

Målene for dette tema er derfor:

Strategimål 4: Patienter og pårørende kender recoverybegrebet, herunder CHIME, og har indsigt i, hvordan de kan styrke deres egen recoveryproces.

Strategimål 5: Alle medarbejdere ved, hvordan man arbejder recoveryorienteret, hvilket afspejles i kontakten med patienter og pårørende samt i faglige drøftelser og supervision.

TEMA 5: Recovery er rammen for vores organisations udvikling

Recovery er et vidensfelt om, *at* man kommer sig, og også om *hvordan* man kommer sig fra psykisk lidelse. Hertil indebærer recoverybegrebet, at man møder andre åbent, imødekommende, nysgerrigt og reflekteret. Recoverybegrebet angiver således *mål*, *proces* og *kultur*, og er på den måde oplagt som overordnet ramme for organisatorisk udvikling.

Psykiatrien Region Sjælland er et *Forbedringssygehus*. Det betyder, at vi arbejder fokuseret og struktureret med forbedring og udvikling på alle niveauer, med recovery som den overordnede ramme. Det indebærer, at vi til ethvert strategi-, forbedrings- og udviklings- tiltag i vores organisation, spørger os selv, om hvordan det konkrete tiltag bidrager til, at vi arbejder mere recoveryunderstøttende.

Fordi recoveryprocessen netop styrkes eller svækkes gennem menneskemøder, vil spørgsmålet være relevant at stille sig i alle enheder – fra service & teknik over forskning og til al udvikling inden for de områder, der er direkte involveret i behandlingssamarbejdet med patienter og pårørende.

Målet for dette tema er derfor:

Strategimål 6: For alle forbedringstiltag overvejes og formuleres det, om og hvordan tiltaget vil bidrage til, at vi bliver en mere recoveryorienteret organisation.

Arbejdsgruppen bag Recoverystrategi 2

Dorthe Juul, Vicedirektør i Psykiatrien (forperson for arbejdsgruppen)

Filip Plougstrup Nielsen, Brugerrepræsentant

Jessica Husum, Brugerrepræsentant

Marianne Friberg Day, Sygeplejerske U3

Anna Sofia Kristina Carlsson, Specialpsykolog Ø3

Ditte Thomsen, Chefsygeplejerske Psykiatrien Øst

Janne Walløe Vilmar, Cheflæge Børne- Ungepsykiatrien

Lotte Helveg, Chefsygeplejerske Psykiatrien Vest

Anne Eisenhardt, Chefsygeplejerske Retspsykiatrisk Afdeling

Stephanie Ruddie Jørgensen, Kvalitetskonsulent Psykiatrien Syd

Anne Mette Billekop, Leder af PsykInfo

Sisse Rask Ditlev, Specialkonsulent PsykInfo

Anne Petersen, Specialkonsulent PsykInfo

Kolofon

Titel: Recoverystrategi 2

1. november 2024 – 31. december 2027

Udgivet af: Psykiatrien Region Sjælland,
november 2024

Kontakt:

PsykInfo@regionsjaelland.dk

Illustrationer: Frits Ahlefeldt

REGION SJÆLLAND
PSYKIATRIEN

-vi er til for dig

